

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญรูปภาพ	(6)
สารบัญตาราง	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัจจุบัน	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ลักษณะภูมิประเทศภาคใต้	5
2.2 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ กับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	12
2.3 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	14
2.4 ความสำคัญของแหล่งพันธุกรรมพืช	19
2.5 การอนุรักษ์พืชใกล้สูญพันธุ์	21
2.6 บัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530	24
2.7 บัญชีรายชื่อชนิดพันธุ์พืชป่า แนบท้ายอนุสัญญา CITES	25
2.8 บัญชีพืชถิ่นเดียว พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทย	25
2.9 ลักษณะของชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์	28
2.10 สาเหตุที่ทำให้พืชใกล้สูญพันธุ์	30
2.11 พืชเฉพาะถิ่นและพืชหายากในประเทศไทยในแต่ละเขต ภูมิศาสตร์พืชพรรณ	33

สารบัญ (ต่อ)

2.12 พิชชาไกตามเบตเควมวิศาสตร์พีชพรรณในประเทศไทย	34
2.13 ข้อเสนอทางกฎหมายต่อการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย	36
2.14 แนวคิดและทฤษฎีกฎหมายของระบบทรัพย์สินทางปัญญา	36
2.15 สถานะของทรัพยากรพันธุกรรมพีชตามหลักกฎหมายระหว่าง ประเทศ	38
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	40
3.1 อุปกรณ์	40
3.2 วิธีการศึกษา	41
3.3 สถานศึกษา	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา	43
4.1 การศึกษาข้อมูล พิชชาไกและใกล้สัญพันธุ์ในพื้นที่ภาคใต้	43
4.2 สำรวจและเก็บตัวอย่างพันธุ์พีช	57
4.3 การศึกษาศักยภาพของพีชแต่ละชนิดในการที่จะนำไปใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืนและวางแผนการอนุรักษ์	202
4.4 การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพีช	202
4.5 แหล่งเรียนรู้	203
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	204
ข้อเสนอแนะ	205
ปัญหาและอุปสรรค	206
บรรณานุกรม	207
ภาคผนวก	210

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
รูปที่ 1 กันเกรา (<i>Fagraea fragrans</i> Roxb.)	69
รูปที่ 2 กระดังงา (<i>Cananga odorata</i> (Lam.) Hook.f. & Thomson var. <i>odorata</i>)	70
รูปที่ 3 กระดังงาสองข่า (<i>Cananga odorata</i> (Lam.) HOOk. f. &Thomson var. <i>fruticosa</i> (Craib) J.Sincl.)	71
รูปที่ 4 กรุงเขมา (<i>Cissampelos pareira</i> L.var. <i>hirsuta</i> (Buch. ex DC.) Forman)	72
รูปที่ 5 กลุ่มณา (<i>Aquilaria crassna</i> Pierre ex Lecomte)	73
รูปที่ 6 กล้วยพา (<i>Ensete superbum</i> (Roxb.) Cheesman)	74
รูปที่ 7 กล้วยนูสัง (<i>Uvaria grandiflora</i> Roxb.ex Hormem var. <i>grandiflora</i>)	75
รูปที่ 8 กลาย (<i>Mitraphora keithii</i> Ridl.)	76
รูปที่ 9 กะพ้อ (<i>Licuala spinosa</i> Thunb.)	77
รูปที่ 10 กะหนาบ (<i>Pterospermum littorale</i> Craib)	78
รูปที่ 11 กะอาจ (<i>Artocarpus elasticus</i> Rienw. ex Blume)	79
รูปที่ 12 การเวก (<i>Artobotrys hexapetalus</i> (L.f.) Bhandari)	70
รูปที่ 13 กีบเรด (<i>Angiopteris evecta</i> (G.Forst.) Hoffm.)	81
รูปที่ 14 ไก่ฟ้า (<i>Aristolochia ringens</i> Vahl)	82
รูปที่ 15 ขันบุนป่าน (<i>Artocarpus rigidus</i> Blume subsp. <i>asperulus</i> Jarrett)	83
รูปที่ 16 ขมิ้นเครือ (<i>Arcangelisia flava</i> (L.) Merr.)	84
รูปที่ 17 ขันทองพญาบาท (<i>Suregada multiflorum</i> (A.Juss.) Baill.)	85
รูปที่ 18 ข้าวหลานคง (<i>Goniothalamus laoticus</i> (Finet & Gagnep.)Ban)	86
รูปที่ 19 ขี้หนอนพรุ (<i>Campnosperma coriaceum</i> (Jack) Hall.f. ex Steenis)	87
รูปที่ 20 ขุนไนซ์ (<i>Nageia wallichiana</i> (C.Presl) Kungze)	88
รูปที่ 21 เอกกว้างตั้ง (<i>Platycerium ridleyi</i> H.Christ.)	89
รูปที่ 22 គอแلن (<i>Nephelium hypoleucum</i> Kurz)	90
รูปที่ 23 คำมอกหลวง (<i>Gardenia sootepensis</i> Hutch.)	91
รูปที่ 24 แคแตร (<i>Dolichandrone spathacea</i> (L.f.) K. Schum.)	92
รูปที่ 25 แคนา (<i>Dolichandrone serrulata</i> (DC.) Seem.)	93
รูปที่ 26 แคฟอย (<i>Stereospermum cylindricum</i> Pierre ex P. Dop.)	94

รูปที่	หน้า
รูปที่ 27 เงาะป่า (<i>Sloanea sigun</i> (Blume) K. Schum)	95
รูปที่ 28 จันทน์ชะมด (<i>Mansonia gagei</i> J.R.Drumm. ex Prain)	96
รูปที่ 29 จันทน์เทศ (<i>Myristica fragrans</i> Houtt.)	97
รูปที่ 30 จันอิน (<i>Diospyros decandra</i> Lour.)	98
รูปที่ 31 จันทน์กะพ้อ (<i>Vatica diospyroides</i> Symington)	99
รูปที่ 32 จำปาป่า (<i>Michelia champaca</i> L.)	100
รูปที่ 33 จำปีแรก (<i>Michelia figo</i> (Lour.) Spreng.)	101
รูปที่ 34 จำปีจิ้น (<i>Magnolia maudiae</i> var. <i>platypetala</i>)	102
รูปที่ 35 จำปีสิรินธร (<i>Magnolia sirindhorniae</i> Noot. & Chalermklin)	103
รูปที่ 36 จำปีหนู (<i>Magnolia compressa</i> Maxim.)	104
รูปที่ 37 จำปุน (<i>Anaxagorea javanica</i> Bl.)	105
รูปที่ 38 จำคลา (<i>Magnolia praecalva</i> (Dandy) Figlar & Noot)	106
รูปที่ 39 จิกเขา (<i>Barringtonia pendula</i> (Griff.) Kurz)	107
รูปที่ 40 จิกเล (<i>Barringtonia asiatica</i> (L.) Kurz)	108
รูปที่ 41 เจ้าเมืองคลา (<i>Kerriodoxa elegans</i> J.Dransf.)	109
รูปที่ 42 ชงโคงอกหอม (<i>Bauhinia purpurea</i> L.)	110
รูปที่ 43 ชะลุด (<i>Alyxia reinwardtii</i> Blume)	111
รูปที่ 44 ชิงชี่ (<i>Capparis micracantha</i> DC.)	112
รูปที่ 45 ดีหมี (<i>Cleidion spiciflorum</i> (Burm.f) Merr.)	113
รูปที่ 46 ตะเคียนทอง (<i>Hopea odorata</i> Roxb.)	114
รูปที่ 47 ตะเคียนหิน (<i>Hopea ferrea</i> Laness.)	115
รูปที่ 48 คำเสา (<i>Ternstroemia wallichiana</i> (Griff.) Engl.)	116
รูปที่ 49 ตืนเป็ดทะเล (<i>Cerbera odollam</i> Gaertn)	117
รูปที่ 50 เคารื้นอ่อน (<i>Cryptolepis buchanani</i> Roem. & Schult.)	118
รูปที่ 51 ทังเก (<i>Magnolia elegans</i> (Blume) H. Keng)	119
รูปที่ 52 ทุ่งพ่า (<i>Alstonia macrophylla</i> Wall. Ex G.Don)	120
รูปที่ 53 ทุเรียนป่า (<i>Durio mansoni</i> (Gambla) Bakh.)	121
รูปที่ 54 เทพทาโร (<i>Cinnamomum porrectum</i> (Roxb.) Kosterm.)	122
รูปที่ 55 นมควาย (<i>Uvaria rufa</i> Blume)	123
รูปที่ 56 นมช้าง (<i>Uvaria cordata</i> (Dunal) Alston)	124
รูปที่ 57 นมแมว (<i>Rauwenhoffia siamensis</i> Schaeff.)	125

รูปที่	หน้า
รูปที่ 58 นมวัว (<i>Fissistigma latifolium</i> (Dunal) Merr. var. <i>covoidea</i> J.Sinclair)	126
รูปที่ 59 นมหุ่ง (<i>Mitrophora vandaeflora</i> Kurz)	127
รูปที่ 60 นาเกบุด (<i>Mesua nervosa</i> Planch.& Triana)	128
รูปที่ 61 นางಡಡ (<i>Mitrophora maingayi</i> Hook.f. & Thomson)	129
รูปที่ 62 นำ้มอง (<i>Polyalthia suberosa</i> (Roxb.) Thwaites)	130
รูปที่ 63 โนรา (<i>Hiptage benghalensis</i> (L.) Kurz subsp. <i>benghalensis</i>)	131
รูปที่ 64 บังสุรย์ (<i>Johannesteijsmannia altifrons</i> (Rchb.f.& Zoll.) H.E.Moore)	132
รูปที่ 65 บัวสารรค์ (<i>Gustavia gracillima</i> Miers)	133
รูปที่ 66 บัวสันโคง (<i>Nervilia aragoana</i> Gaudich.)	134
รูปที่ 67 บุหงาแต่งงาน (<i>Friesodielsia desmoides</i> (Craib) Steenis)	135
รูปที่ 68 บุหงาลำจียก (<i>Goniothalamus tapis</i> Miq.)	136
รูปที่ 69 บุหงดอกขา (<i>Dasymaschalon blumei</i> Finet & Gagnep. var. <i>blumei</i>)	137
รูปที่ 70 บุหงดอกແಡງ (<i>Dasymaschalon blumei</i> Finet & Gagnep. var. <i>blumei</i>)	138
รูปที่ 71 ใบสีทอง (<i>Bauhinia aureifolia</i> K. & S.S. Larsen)	139
รูปที่ 72 ประคุชิงชัน (<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble)	140
รูปที่ 73 ปลาไหลเพือก (<i>Eurycoma longifolia</i> Jack.)	141
รูปที่ 74 ปากนกแก้ว (<i>Dendrobium cruentum</i> Rchb.f.)	142
รูปที่ 75 ปากนั้นเขี้ยว (<i>Goniothalamus tenuifolius</i> King)	143
รูปที่ 76 ปากนั้นช้าง (<i>Goniothalamus giganteus</i> Hook.f. & Thomson)	144
รูปที่ 77 เปรียง (<i>Swintonia floribunda</i> Griff.)	145
รูปที่ 78 เปล่าเงิน (<i>Croton cascarilloides</i> Raeusch)	146
รูปที่ 79 ผนเสนห่า (<i>Cinnamomum bejolghota</i> (Buch-Ham.) Sweet)	147
รูปที่ 80 พญาฉททันต์ (<i>Vandopsis gigantea</i> (Lindl.) Pfitzer)	148
รูปที่ 81 พะยอม (<i>Shorea roxburghii</i> G. Don)	149
รูปที่ 82 พรหมคต (<i>Heliciopsis terminalis</i> (Kurz.) Sleumer)	150
รูปที่ 83 พระเจ้าห้าพระองค์ (<i>Dracontomelon dao</i> (Blanco) Merr. & Rolfe)	151
รูปที่ 84 พลางกว้าง (<i>Pterospermum lanceaeifolium</i> Roxb.)	152

รูปที่	หน้า
รูปที่ 85 พุดบูรพา (<i>Gardenia</i> sp.)	153
รูปที่ 86 พุดเศรษฐีสยาม (<i>Tabernaemontana pachysiphon</i> Stapf)	154
รูปที่ 87 พุดแสงอุษา (<i>Gardenia taitensis</i> DC.)	155
รูปที่ 88 พุ่มเรียง (<i>Lepisanthes fruticosa</i> (Roxb.) Leenh.)	156
รูปที่ 89 เพกา (<i>Oroxylum indicum</i> (L.) Kurz)	157
รูปที่ 90 มหาพรหมราชนี (<i>Mitrephora sirikitiae</i> Weerasooriya, Chalermklin & M.K.R. Saunders)	158
รูปที่ 91 มะเดื่อดิน (<i>Aganosma marginata</i> (Roxb.) G.Don)	159
รูปที่ 92 มะเดื่อหอม (<i>Ficus hirta</i> Vahl)	160
รูปที่ 93 มะพุด (<i>Garcinia dulcis</i> (Roxb.) Kurz)	161
รูปที่ 94 มะม่วงคัน (<i>Mangifera pentandra</i> Hook.f.)	162
รูปที่ 95 มะม่วงป่า (<i>Mangifera caloneura</i> Kurz)	163
รูปที่ 96 มะหาด (<i>Artocarpus lacucha</i> Roxb.)	164
รูปที่ 97 น้ำกระติบโรง (<i>Ficus foveolata</i> Wall.)	165
รูปที่ 98 โนกแคง (<i>Wrightia dubia</i> (Sims) Spreng)	166
รูปที่ 99 ไม้ข่อนตีหมา (<i>Ixonanthes icosandra</i> Jack)	167
รูปที่ 100 ยางนา (<i>Dipterocarpus alatus</i> Roxb. ex G.Don)	168
รูปที่ 101 บี๊หุบปลี (<i>Magnolia liliifera</i> (L.) Baill. var. <i>liliifera</i>)	169
รูปที่ 102 รองฟ้าง (<i>Schoutenia glomerata</i> King subsp <i>peregrin</i> (Craib Roekm)	170
รูปที่ 103 รองเท้านารีขาวสตูด (<i>Paphiopedilum niveum</i> (Rchb. f.) Stein)	171
รูปที่ 104 รองเท้านารีฟ้าหอย (<i>Paphiopedilum bellatulum</i> (Rchb.f.) Stein)	172
รูปที่ 105 รองเท้านารีม่วงสงขลา (<i>Paphiopedilum barbatum</i> (Lindl.)	173
Pfitzer)	
รูปที่ 106 รองเท้านารีเหลืองกระปี่ (<i>Paphiopedilum exul</i> (Ridl.) Rolfe)	174
รูปที่ 107 ระไมป่า (<i>Baccaurea bracteata</i> Mull. Arg.)	175
รูปที่ 108 รักพูด (<i>Melanochyla bracteata</i> King)	176
รูปที่ 109 ถั่วหวาน (<i>Melodorum fruticosum</i> Lour.)	177
รูปที่ 110 ถั่วหวานดอกแดง (<i>Melodorum fruticosum</i> Lour.)	178
รูปที่ 111 ถั่วไยป่า (<i>Dimocarpus longan</i> Lour.)	179

รูปที่		หน้า
รูปที่ 112	ลูกดิง (<i>Parkia sumatrana</i> Miq. Subsp. <i>streptocarpa</i> (Hance) H.C.F. Hopkins)	180
รูปที่ 113	ว่านyanakเว้ (<i>Habenaria carnea</i> N.E.Br.)	181
รูปที่ 114	สนผู้เดือด (<i>Stephania pierrei</i> Diels)	182
รูปที่ 115	ส้มกุ้ง (<i>Begonia inflata</i> C.B.Clarke)	183
รูปที่ 116	ส้มแยก (<i>Garcinia atroviridis</i> Griff. ex T. Anderson)	184
รูปที่ 117	สมอไทย (<i>Terminalia chebula</i> Retz. var. <i>chebula</i>)	185
รูปที่ 118	สักน้ำ (<i>Vatica pauciflora</i> (Korth.) Blume)	186
รูปที่ 119	สัตบราณ (<i>Alstonia scholaris</i> (L.) R. Br.)	187
รูปที่ 120	สาเก (<i>Artocarpus altilis</i> (Parkinson) Fosberg)	188
รูปที่ 121	สายหยุด (<i>Desmos chinensis</i> Lour.)	189
รูปที่ 122	สารกีทะเล (<i>Calophyllum inophyllum</i> L.)	190
รูปที่ 123	สาละลังกา (<i>Couroupita guianensis</i> Aubl.)	191
รูปที่ 124	สาเหล็ก (<i>Desmos cochinchinensis</i> Lour.)	192
รูปที่ 125	หลุมพอด (<i>Intsia palembanica</i> Miq.)	193
รูปที่ 126	หว้า (<i>Syzygium cumini</i> (L.) Skeels)	194
รูปที่ 127	หว้าน้ำ (<i>Syzygium thorelii</i> (Gagnep.) Merr.& L.M.Perry)	195
รูปที่ 128	ห้อข้าวย่างา (<i>Platycerium wallichii</i> Hook.)	196
รูปที่ 129	หัน (<i>Knema globularia</i> (Lam.) Warb)	197
รูปที่ 130	หัวรื้อยรู (<i>Hydnophytum formicarum</i> Jack)	198
รูปที่ 131	พิรัญญิการ์ (<i>Beaumontia grandiflora</i> Wall.)	199
รูปที่ 132	เหรียง (<i>Parkia timoriana</i> Merr.)	200
รูปที่ 133	อ้ายบ่าว (<i>Stemonurus malaccensis</i> (Mast.) Sleumer)	201

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ชนิดของพันธุ์พืชหายาก ใกล้สูญพันธุ์ ในประเทศไทย	43
ตารางที่ 2 ชนิดของพันธุ์พืชหายาก ใกล้สูญพันธุ์ ที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมจากพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้	57

